

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

همه‌ی امتیازهای این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب پایان نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا استاد یا اساتید راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دانشگاه گیلان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه علوم تربیتی

پایان نامه جهت دریافت مدرک کارشناسی ارشد در رشته فلسفه آموزش و پرورش

عنوان:

رابطه بین مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان

مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان در سال تحصیلی (۸۸-۸۹)

استاد راهنما:

دکتر یحیی معروفی

استاد مشاور:

دکتر محمدرضا یوسف زاده

دانشجو:

فاطمه بخشکار

زمستان ۱۳۸۹

تقدیم به:

پدر و مادر مهربانم

که همه می زندگیم را دیدنشان، هستم و مشوق اصلی من در دوران تحصیل بودند.

و

همسر مهربان و فداکارم

که در دوران تحصیل صبورانه مراقبت می کرد.

تقدیر و سپاس

تخت لازم است از استاد محترم جناب آقای دکتر یحیی معروفی که در راهنمایی اینجانب برای به انجام رساندن این پژوهش از بیخ تلاشی دینغ نورزیند و با دقت و وسع صدر در همه مراحل انجام پژوهش هدایتگر بنده بودند سپاسگزار می‌نمایم. همچنین از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد رضا یوسف زاده که در امر مشاوره این رساله زحمات زیادی را متحمل شدند کمال تقدیر و تشکر را دارم. از خانمها مریم مرادی معین و زهره سلیمانی و خانم جمشیدی که در جمع آوری اطلاعات این پژوهش مرایاری نمودند صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

در خاتمه از مسئولین محترم آموزش و پرورش و مدیران مدارس پیش دانشگاهی و از دانش آموزانی که در اجرای این پژوهش همکاری کردند تقدیر و تشکر می‌نمایم.

عنوان: رابطه بین مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان در سالتحصیلی (۸۸-۸۹)

نام نویسنده: فاطمه بخشکار

نام استاد راهنما: دکتر یحیی معروفی

نام استاد مشاور: دکتر محمدرضا یوسف زاده

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

گروه آموزشی: علوم تربیتی

رشته تحصیلی: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

گرایش تحصیلی: تعلیم و تربیت اسلامی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۱۳۸۸/۹/۲۹

تاریخ دفاع: ۱۳۸۹/۱۱/۱۸

تعداد صفحات: ۱۲۲

چکیده:

هدف اصلی مطالعه حاضر بررسی رابطه‌ی بین مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان در سال تحصیلی (۸۸-۸۹) می باشد. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش آموزان دختر دوره پیش دانشگاهی نواحی یک و دو همدان تشکیل می دهد از این جامعه که حجم آن برابر ۲۳۵۸ دانش آموز بوده است نمونه ای به حجم ۳۳۱ دانش آموز (ناحیه یک ۱۸۱ و ناحیه دو ۱۵۰) به روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی چند مرحله ای انتخاب گردید. ابزار جمع آوری داده های پژوهش متشکل از دو پرسشنامه استاندارد تفکر انتقادی کالیفرنیا (فرم ب) و پرسشنامه استاندارد گیلپر و هیلپر است. روایی پرسشنامه به شیوه روایی محتوایی و پایایی آن بر اساس آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۲ و ۰/۸۷ تعیین گردید. تجزیه و تحلیل داده های تحقیق با استفاده از نرم افزار SPSS در دو سطح آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند گانه) صورت گرفت.

مهمترین یافته های پژوهش به شرح زیر است:

میانگین تفکر انتقادی دانش آموزان دختر دوره پیش دانشگاهی ۵۱/۱۶ از ۳۴ و در سطح خیلی ضعیفی قرار دارد.

میانگین سلامت روانی دانش آموزان مورد بررسی ۳۱/۵۲ می باشد. به عبارت دیگر ۶۱ نفر (۱۸/۴٪) فاقد اختلالات روانی، ۲۷۰ نفر (۸۱/۶٪) مشکوک به اختلال روانی می باشند.

بین مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

بین مهارت های تحلیل انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

بین مهارت های ارزشیابی و سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود ندارد.

بین مهارت های استنباط و سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود ندارد.

بین مهارت های استدلال استقرایی و سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود ندارد.

بین مهارت استدلال قیاسی با سلامت روانی دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

واژه های کلیدی: تفکر، تفکر انتقادی، سلامت روانی.

فصل اول: طرح تحقیق

۲	مقدمه
۳	بیان مسأله
۷	اهمیت و ضرورت انجام پژوهش
۷	اهداف پژوهش
۷	سوالات پژوهش
۸	فرضیه‌های پژوهش
۹	تعاریف مفهومی و عملیاتی اصطلاحات و متغیرهای پژوهش

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۵	مقدمه
۱۵	تعریف تفکر
۱۶	تفکر از دیدگاه فلاسفه
۱۶	تفکر از دیدگاه روانشناسان
۱۷	تفکر از دیدگاه روانشناسان مکتب رفتار گرایی
۱۸	تفکر از دیدگاه روانشناسان مکتب روانکاوی
۱۹	تفکر از دیدگاه روانشناسان مکتب گشتالت
۲۰	انواع تفکر
۲۱	مهارت‌های تفکر
۲۵	تعریف تفکر انتقادی
۳۱	تاریخچه تفکر انتقادی
۳۱	ابعاد عاطفی و شناختی تفکر انتقادی
۳۶	ابزارهای اندازه گیری تفکر انتقادی
۳۶	آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا
۳۸	تعریف سلامت روانی
۴۰	تعریف سلامت روانی از دیدگاه متخصصان و مکاتب
۴۰	نظرآمار دانان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۰	نظر پزشکان
۴۰	نظر روان پزشکان
۴۱	نظر روان کاوان
۴۱	سازمان بهداشت جهانی
۴۲	مکتب زیست گرایی
۴۳	مکتب انسان گرایی
۴۳	مکتب بوم شناسی
۴۳	نظریه‌های سلامت روان
۴۳	نظریه‌ی فروید
۴۴	نظریه‌ی یونگ
۴۴	نظریه‌ی موری
۴۵	نظریه‌ی آدلر
۴۵	نظریه‌ی فروم
۴۵	نظریه‌ی مزلو
۴۶	نظریه‌ی اسکینر
۴۶	تاریخچه سلامت روانی
۴۸	هدف بهداشت روانی
۴۹	معیارهای سلامت روانی
۵۴	ویژگی‌های افراد سالم (بر خوردار از سلامت روانی)
۵۵	اصول اساسی بهداشت روانی
۵۸	عوامل موثر بر بهداشت روانی
۶۰	پیشگیری از ابتلا به بیماریهای روانی
۶۲	افسردگی و بهداشت روانی
۶۳	خود بیمار انگاری و بهداشت روانی
۶۴	روان پریشی و بهداشت روانی
۶۴	اضطراب و بهداشت روانی
۶۵	بهداشت روانی و خود شکوفایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۶	تفکر انتقادی و سلامت روانی
۶۸	پیشینه پژوهش
۶۸	الف - پژوهش‌های انجام شده در خارج از ایران
۷۰	ب- پژوهش‌های انجام شده در ایران

فصل سوم: روش تحقیق

۷۵	مقدمه
۷۵	روش تحقیق
۷۵	جامعه آماری
۷۶	شیوه نمونه گیری و حجم نمونه
۷۶	ابزار جمع آوری اطلاعات
۷۶	روایی و پایایی ابزارها
۷۷	روش گردآوری داده ها و شیوه نمره گذاری
۷۸	روش اجرا
۷۸	روش تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته‌ها

۸۰	مقدمه
۸۱	توصیف یافته ها
۸۲	سوال های تحقیق
۹۰	تحلیل یافته ها

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۰۳	مقدمه
۱۰۳	مهمترین نتایج حاصله از یافته های تحقیق

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۰۹	بحث و نتیجه گیری
۱۱۳	پیشنهادات تحقیق
۱۱۳	الف) پیشنهادهای کاربردی
۱۱۳	ب- پیشنهادهایی برای پژوهشگران آینده
۱۱۵	محدودیتهای تحقیق
۱۱۵	الف- محدودیتهای درونی
۱۱۵	ب- محدودیت های بیرونی
۱۱۷	منابع فارسی
۱۳۱	منابع لاتین

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول ۱-۴- پاسخ نمونه‌ی آماری به کلیه سوالات پرسشنامه مهارت‌های تفکر انتقادی ۸۱
- جدول ۲-۴- پاسخ نمونه‌ی آماری به کلیه سوالات پرسشنامه سلامت عمومی GHQ ۸۲
- جدول ۳-۴- نمونه آماری به تفکیک ناحیه آموزش و پرورش ۸۳
- جدول ۴-۴- توصیف اطلاعات مربوط به میزان مهارت های تفکر انتقادی ۸۳
- جدول ۵-۴- وضعیت نمونه آماری از نظر میزان تفکر انتقادی ۸۵
- جدول ۶-۴- توصیف اطلاعات مربوط به وضعیت سلامت روان نمونه آماری مورد مطالعه ۸۶
- جدول ۷-۴- درصد فراوانی میزان سلامت روانی نمونه مورد مطالعه ۸۸
- جدول ۸-۴- تحلیل واریانس رگرسیون چند متغیره ۹۰
- جدول ۹-۴- ضرایب مهارت‌های تفکر انتقادی در رگرسیون چندگانه ۹۰
- جدول ۱۰-۴- ضریب همبستگی رابطه بین مهارت تحلیل با سلامت روانی نمونه آماری مورد مطالعه با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ۹۲
- جدول ۱۱-۴- ضریب همبستگی رابطه بین مهارت ارزشیابی با سلامت روانی نمونه آماری مورد مطالعه با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ۹۳
- جدول ۱۲-۴- ضریب همبستگی رابطه بین مهارت استنباط با سلامت روانی نمونه آماری مورد مطالعه با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ۹۶
- جدول ۱۳-۴- ضریب همبستگی رابطه بین مهارت استدلال استقرایی با سلامت روانی نمونه آماری مورد مطالعه با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ۹۸
- جدول ۱۴-۴- ضریب همبستگی رابطه بین مهارت استدلال قیاسی با سلامت روانی نمونه آماری مورد مطالعه با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ۹۸

فصل اول

طرح تحقیق

از زمان سقراط تاکنون نیاز به شهروند دانش آموخته، نیروی کار کیفی دارای توانایی تفکر انتقادی و استدلال صحیح به عنوان محصول مهم و لازم آموزش و پرورش مطرح بوده است. جان دیویی (۱۹۸۲) یادگیری تفکر را هدف محوری آموزش و پرورش می داند. در سال ۱۹۹۰، رهبران آموزش و پرورش دنیا از جمله هیات ملی آموزش و پرورش آمریکا در تعیین اهداف آموزش و پرورش آمریکا به این نتیجه رسیدند که افزایش توانایی های تفکر انتقادی، ارتباط مؤثر و حل مسأله در دانش آموختگان آموزش و پرورش و دانشگاه ها از ضرورت های اساسی جامعه امروزی است (گلاسر، ۱۹۹۸). انسان امروز بیش از هر زمان دیگر با خیل عظیم دانش و اطلاعات بشری مواجه است و هر روز نیز به گستره و سیطره این اطلاعات افزوده می شود اگر چه ممکن است دسترسی به این اطلاعات از طریق منابع متعدد به سهولت میسر باشد اما انتخاب و گزینش اطلاعات مناسب و بهنگام از بین انبوه اطلاعات کاری دشوار است (یوسف زاده و همکاران، ۱۳۸۹). عصر حاضر عصری است که جهان به عنوان دهکده‌ی جهانی خوانده می شود و این به دلیل وجود ابزار اطلاع رسانی فراوان است که خود باعث شده قدرت غربالگری اطلاعات برای افراد کم شود و وجود اطلاعات فراوان از یک طرف و سطح پایین مهارت های تفکر انتقادی در افراد جوامع از طرف دیگر باعث قبول بی چون و چرای عقاید و افکار تبلیغ شده در رسانه ها شده و زمینه‌ی انحراف و کج روی افراد را فراهم آورد که خود باعث به وجود آمدن انواع اضطراب ها، افسردگی ها و به طور کلی در خطر افتادن سلامت روانی افراد شده است، و از آنجایی که سلامت روانی یکی از مهمترین مؤلفه های سلامت به حساب می آید و افرادی قادرند برای جامعه خود مفید باشند که از سلامتی و به خصوص سلامت روانی برخوردار باشند و دانش آموزان هم که نسل جوان و آینده سازان کشور هستند و لازم

است که توجه ویژه ای به آموزش صحیح و همچنین سلامت روانی آنها شود. بنابراین آموزش و پرورش هر جامعه باید برای حفظ سلامت روانی افراد خود اقدام به آموزش مهارت های تفکر انتقادی نماید.

بیان مسأله

کوشش در راه تعریف تفکر به طور وضوح در نوشته های اغلب روانشناسان و فیلسوفان به چشم می خورد. روانشناسان، تفکر را جریان متشکل کردن تجارب گذشته فرد می دانند که باعث هماهنگ شدن فعالیت های مغزی شخص و یافتن پاسخ صحیح می شود (حسینی، ۱۳۸۴). تفکر انواع مختلفی دارد که یکی از آنها تفکر انتقادی است. تفکر انتقادی بر پایه اطلاعات به تقسیم بندی، تجزیه و تحلیل، ارزشیابی، گزینش و کاربرد بهترین راه حل در انسان می پردازد. تفکر انتقادی قدرتی ذهنی و جسمی در شخص ایجاد می کند که او را برای رقابت ها و چالش های دنیای پر از اطلاعات و متغیر کنونی آماده می سازد. تفکر انتقادی دارای مؤلفه های مختلفی است که از مهمترین آن ها می توان به تحلیل، ارزشیابی، استنباط، استدلال قیاسی و استدلال استقرایی اشاره کرد. تحلیل به معنای تلاش برای تجزیه و باز کردن چیزی است و روشی است که در آن نظام های پیچیده را با تحلیل به اجزاء و عناصر بسیط تر به قصد مشخص کردن دقیق روابط بین اجزاء مورد بررسی قرار می دهد. ارزشیابی عبارت از تعبیر تفسیر و توانایی پردازش اطلاعات و تعیین اعتبار آنها می باشد. استنباط نتیجه ای است که فرد از پدیده های به وقوع پیوسته به دست می آورد. استدلال قیاسی یعنی نتیجه گرفتن از مقدمات کلی یا از کلی به جزئی رسیدن. استدلال استقرایی به معنای نتیجه گرفتن از مقدمات جزئی یا از جزئی به کلی رسیدن است.

از دیدگاه کارشناسان بهداشت جهانی سلامت روانی به توانایی کامل فرد برای ایفای نقش‌های اجتماعی، روانی و جسمی و به عبارت دیگر استعداد انسان و روان انسان برای هماهنگی، خوشایند و مؤثر کار کردن در موقعیت‌های دشوار، انعطاف پذیر بودن و توانایی داشتن برای بازیابی تعادل خود اطلاق می‌شود. سلامت روانی سطوح مختلفی دارد که می‌توان از علائم جسمانی، اضطراب، کنش اجتماعی و افسردگی نام برد (میلانی فر، ۱۳۸۴). در کل بر اساس پژوهش‌های انجام شده می‌توان گفت به رغم اهمیت زیاد تفکر به معنای عام و تفکر انتقادی به معنای خاص در فرآیند آموزش، نهادهای مجری در فعالیت‌های خود کمتر به آن توجه داشته‌اند. این در حالی است که موفقیت هر نظام آموزشی به توانایی دانش‌آموختگان آن در تحلیل مسائل، نقد، بررسی، ارزیابی و تصمیم‌گیری متفکرانه وابسته است. از سوی دیگر عصر فرا صنعتی از اواسط قرن بیستم آغاز شده و عصر اطلاعات را با خود به ارمغان آورده است. در این عصر مردم بر روی اندیشه‌ها کار می‌کنند. بر اساس رویکرد جدید باید در آموزش یادگیرندگان از روشی استفاده کرد که تحلیل حقایق علمی را به آنان بیاموزند تا بتوانند نظریه‌های جدیدی تولید و آنها را سازماندهی کنند، حقایق موجود را مقایسه و استنتاج کرده، مسائل را ارزیابی و حل نمایند و از عقاید خود به طور منطقی و مستدل دفاع کنند (شعبانی، ۱۳۸۲). با توجه به مسائلی که در مورد سلامت روانی گفته شد دانش‌آموزان برای ایفای نقش‌های اجتماعی، روانی و جسمی و توانایی مؤثر کار کردن در شرایط دشوار و به طور کلی برای برخورداری و حفظ سلامت روانی خود باید توانایی تفسیر، تحلیل، و ارزیابی مسائل مختلف را داشته باشند و این امر بدون برخورداری از مهارت‌های تفکر انتقادی غیر ممکن خواهد بود. نظام آموزشی باید مؤلفه‌های تفکر انتقادی از جمله توانایی ارزشیابی، تحلیل، استنباط، استدلال قیاسی و استقرایی را به دانش‌آموزان آموزش دهد، زیرا در غیر این صورت سلامت روانی آنان به خطر افتاده و

ممکن است دچار اختلالات روانی شوند. با توجه به اهمیت موضوعات فوق تحقیقات زیادی در مورد تفکر انتقادی و سلامت روانی انجام شده که در اینجا چند نمونه ذکر می گردد.

کریمی (۱۳۸۹) پژوهشی تحت عنوان رابطه مهارت های تفکر انتقادی و مهارت های روابط انسانی مدیران انجام داده و به این نتیجه رسیده که بین مهارت های تفکر انتقادی و مهارت های روابط انسانی مدیران رابطه معنی داری وجود دارد.

خسروانی زنگنه (۱۳۸۱) پژوهشی تحت عنوان بررسی تاثیر جلسات پویایی گروه بر میزان تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی پرستاری انجام داده و به این نتیجه رسیده که برگزاری جلسات پویایی گروه بر تفکر انتقادی تاثیر مثبت و معنی دار داشته است.

خلخالی و صدوقی (۱۳۸۰) پژوهشی با عنوان تاثیر آموزش تفکر انتقادی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان انجام داده و به این نتیجه رسیدند که آموزش تفکر انتقادی باعث پیشرفت تحصیلی دانشجویان می شود.

تحقیقات انجام شده در زمینه سلامت روانی دانش آموزان در سالهای اخیر نگران کننده بوده و به همین دلیل توجه به سلامت روانی دانش آموزان اهمیت زیادی یافته و با وجود رواج استفاده بی رویه نوجوانان از رسانه ها و مخصوصا اینترنت دیده شده که اکثر نوجوانان در تحلیل، گزینش و کاربرد صحیح اطلاعات در دسترس با مشکل مواجه هستند، با وجود عوامل یاد شده تاکنون به سلامت روانی دانش آموزان در مدارس توجه کافی نشده است (اتکینسون و هورن، به نقل از رهنما، ۱۳۸۴).

لذا مسأله اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه بین مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان است و اینکه آیا بین سطوح مهارت های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان

دختر مقطع پیش‌دانشگاهی رابطه وجود دارد؟ و اگر پاسخ مثبت است کدامیک از مؤلفه‌های تفکر انتقادی رابطه بیشتری با سلامت روانی دارد.

اهمیت و ضرورت انجام پژوهش

اگر افراد جامعه بخواهند زندگی، کار و عملکرد مؤثری داشته باشند، توانایی تفکر به صورت انتقادی برای آنها ضروری است. رشد تفکر انتقادی برای یادگیرنده فعلی ضرورتی انکارناپذیر است. زیرا برای رویارویی با واقعیت‌های پیچیده و به سرعت در حال تغییر کنونی حیاتی است. در این زمان دیگر امکان انتقال تمام اطلاعات به یادگیرندگان در مدت زمان کوتاه تحصیل امکان‌پذیر نیست و حتی اگر امکان‌پذیر هم باشد با توجه به ماهیت پویای دانش و تغییرات و پیشرفت‌های آن، پس از مدت کوتاهی اطلاعات اکتسابی کهنه شده و قابل استفاده نیستند. لذا یادگیرندگان باید در حوزه تخصصی خود قدرت تحلیل، نقد، بررسی و ارزیابی، و در کل تفکر به شیوه انتقادی را داشته باشند تا بتوانند نظریه پردازی کنند، اندیشه‌های جدید تولید و پویایی خود را در طول زمان در علم تخصصی خود حفظ کنند که این مهم با تاکید بر آموزش مهارت‌های تفکر انتقادی تحقق می‌یابد. آموزش تفکر انتقادی به انسان امروز و فردای جامعه ضرورتی انکارناپذیر است و از اساسی‌ترین مهارت‌های زندگی محسوب می‌شود (کلینکه، ترجمه محمد خانی، ۱۳۸۰).

باتوجه به در دسترس بودن انواع رسانه‌های اطلاع‌رسانی در این عصر، در صورتی که این اطلاعات مناسب سن افراد نباشد می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری به سلامت روانی آنان وارد کند. این اظهارات به این معناست که ثمره واقعی آموزش و پرورش آموزش فرآیند تفکر است و نه از مطالعه یک رشته بوجدود می‌آید و نه از طریق اطلاعات جمع‌آوری شده، و از آنجا که پرورش تفکر به

معنای عام و تفکر انتقادی به معنای خاص که خود باعث بهبود وضعیت سلامت روانی افراد جامعه می شود، در جامعه جوان و در حال توسعه ایران از اهمیت بالایی برخوردار است و ضرورت و اهمیت آن را متخصصان آموزش و پرورش و روانشناسان تربیتی نیز تاکید کرده اند و از طرف دیگر در آموزش و پرورش کشور به این موضوع کمتر توجه شده است و، لذا همین ضرورت ها و اهمیت ها باعث شد که در پژوهش حاضر به بررسی این موضوع پرداخته شود.

اهداف پژوهش

هدف کلی

شناسایی رابطه‌ی بین مهارت‌های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.

اهداف ویژه

- تعیین میزان تفکر انتقادی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.
- تعیین میزان سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.
- تعیین رابطه‌ی بین مهارت تحلیل و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.
- تعیین رابطه‌ی بین مهارت ارزشیابی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.
- تعیین رابطه بین مهارت استنباط و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.

- تعیین رابطه‌ی بین مهارت استدلال استقرایی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.

- تعیین رابطه‌ی بین مهارت استدلال قیاسی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان.

سوالات پژوهش

- میزان تفکر انتقادی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان چقدر است؟

- میزان سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان چقدر است؟

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اصلی

- بین مهارت‌های تفکر انتقادی و سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

فرضیه های فرعی

- بین مهارت تحلیل با سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

- بین مهارت ارزشیابی با سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

- بین مهارت استنباط با سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

- بین مهارت استدلال استقرایی با سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

- بین مهارت استدلال قیاسی با سلامت روانی دانش آموزان دختر مقطع پیش دانشگاهی شهر همدان رابطه وجود دارد.

تعاریف مفهومی و عملیاتی اصطلاحات و متغیرهای پژوهش:

الف) تعریف مفهومی

تفکر انتقادی به قضاوت خود ساخته و هدفمند اطلاق می شود که منجر به تحلیل، ارزیابی و استنباط شود. علاوه بر این توضیحی را که متکی بر دلیل و مدرک، مفهومی منظم و قانونمند یا ملاحظات متنی که بر پایه آن قضاوت انجام شده است، را دربر می گیرد (کریمی به نقل از استونر، ۱۳۸۹).

ب) تعریف عملیاتی

تفکر انتقادی در پژوهش حاضر، به مهارتهایی گفته می شود که از طریق سؤالات پرسشنامه تفکر انتقادی کالیفرنیا (فرم ب) سنجیده می شود.

الف) تعریف مفهومی

تحلیل انتقادی مهارتی که شامل توانایی پردازش اطلاعات و تعیین اعتبار آنها می باشد (واتسون و گلیرز، ۲۰۰۰).